

pleidooi 2050

wij constateren

- Dat er een **gedragen nationaal perspectief** op **Energie & Ruimte** is, en dat er tegelijkertijd **regionale plannen** worden uitgewerkt met bewoners en ondernemers.
- Dat de **weerstand** tegen de energietransitie voortkomt uit de **begrijpelijke zorg** om de aantasting van onze leefomgeving.
- Dat het **Klimaatakkoord** in **vijf afzonderlijke afspraken** uiteen dreigt te vallen.
- Dat het nog onzeker is of het lukt om binnen het Klimaatakkoord een **ruimtelijk kader** vast te leggen dat alle onderdelen **samenbrengt**.

wij stellen

- Dat het noodzakelijk is dat de energietransitie **maatschappelijk verinnerlijkt** wordt, door iedereen en overall.
- Dat dit niet kan zonder **verbeelding, ontwerpkracht** en een **sterk toekomstverhaal**, en het leggen van de **missing link** tussen **energietransitie** en **sociaalmaatschappelijke winst**.
- Dat een positief toekomstverhaal ontstaat door het **ontwerpen vanuit kwalitatieve condities**, waarbij zorgvuldig wordt gekeken naar hoe en waar de **ruimtelijke impact** van de energietransitie **passend**, met **respect voor de leefomgeving** en **toekomstbestendig** wordt ingezet.
- Dat een **interactief proces** tussen de klimaattafels, overheden, de ontwerp praktijk en het maatschappelijk middenveld dat bevordert.

wij eisen

- Dat het **Klimaatakkoord verder moet gaan** dan de implementatie van afspraken op vijf losse tafels: **ruimte** behoort een **essentieel aspect** van het akkoord te zijn.
- Dat er een **nationaal programma** komt om de energietransitie goed **ruimtelijk te realiseren** op **alle schaalniveaus**: (inter)nationaal, regionaal en lokaal.
- Dat dit **nationaal programma** voorziet in een **aanpak van alle overheden** waarbij tussen rijk en regio **ruimte intermediair** is en het geheel **versterkt**.
- Dat **integraliteit het uitgangspunt** is: het koppelen van de energietransitie aan andere (ruimtelijke) transities is voordeliger voor een **kwaliteitsslag in onze leefomgeving**.
- Dat afspraken over de energietransitie niet alleen gaan over wat nu kan, maar ook over **een stappenplan voor de realisatie tot 2050**. Dit vergt **een richtinggevende visie van het Rijk** en **het geld** om dit programma uit te werken.

plea 2050

we recognize

- That there is a **supported national perspective** on **Energy & Space**, and that simultaneously **regional plans** are drawn up with residents and entrepreneurs.
- That the **resistance** to the energy transition stems from the **understandable concern** about our living environment.
- That the **Climate Agreement** is at risk of fracturing into **five separate agreements**.
- That it is still uncertain whether it is possible to establish a **spatial framework** within the Climate Agreement that **incorporates all components**.

we propose

- That it is necessary for the energy transition to become **socially internalized**, by everyone and everywhere.
- That this cannot be achieved without **imagination, the power of design** and a **strong future story**, and connecting the **missing link** between **energy transition** and **societal profit**.
- That a positive future story arises from **designing from qualitative conditions**, with careful consideration of how and where the **spatial impact** of the **energy transition** is **appropriately** implemented, **future-proof** and with **respect for the living environment**.
- That an **interactive process** between the climate tables, governments, design practice and civil society promotes this.

we demand

- That the **Climate Agreement must go beyond** merely implementing agreements on five separate tables: **space** should be an **essential aspect** of the agreement.
- That there will be a **national program** to ensure that the energy transition is adequately **realized spatially** at all **scale levels**: (inter)national, regional and local.
- That this **national program** provides an approach for **all governments** whereby **space is intermediate** between state and the region, thereby **strengthening** the whole.
- That **integrality is the starting point**: linking the energy transition to other (spatial) transitions is a precondition for a **qualitative improvement in our living environment**.
- That agreements about the energy transition do not only concern what is possible now, but also include **step-by-step plans for the realization until 2050**. This requires a **guiding vision from the government** and **money** to develop this program.

Floris Alkemade, Rijksbouwmeester en curator IABR–2018+2020–THE MISSING LINK

Olga Arandjelovic, Provincie Zuid-Holland, programmamanager

Ester Agricola, gemeente Amsterdam, directeur DRO en Vereniging Deltametropool, bestuurder

Edzo Bindels, West8, partner

Riëtte Bosch, Rijksvastgoedbedrijf, senior stedenbouwkundige

Elma van Boxel, ZUS, founding partner

Brechtje van Boxmeer, RUIMTEVOLK, senior adviseur Energie en Omgeving

Leo Van Broeck, Vlaams Bouwmeester en curator IABR–2018+2020–THE MISSING LINK

George Brugmans, Internationale Architectuur Biennale Rotterdam, bestuurder-directeur

Kees Christiaanse, KCAP Architects&Planners, oprichter, partner

Joachim Declerck, curator IABR–2018+2020–THE MISSING LINK, en Architecture Workroom Brussels, oprichter en directeur

Debbie Dermout, NHTV Breda University of Applied sciences, Academie voor Stedenbouw, Logistiek en Mobiliteit, directeur

Nikol Dietz, H+N+S Landschapsarchitecten, landschapsarchitect en partner

Jeroen Dirckx, KCAP Architects&Planners, partner

André van der Eijk, buro MAAN Stedenbouw, Beeldende kunst, Architectuur en Landschap

Eric Frijters, FABRICations, founding partner, principal

Paul Gerretsen, Vereniging Deltametropool, Agent

Syb Groeneveld, Stimuleringsfonds Creatieve Industrie, directeur-bestuurder

Lennart Harpe, Vereniging Deltametropool, bestuurder

Boris Hocks, POSAD, oprichter, partner

Jan Dirk Hoekstra, H+N+S Landschapsarchitecten, adviseur/projectleider

Initiatief- en Stuurgroep Mozaïek Dommelvallei

Jannemarie de Jonge, Wing, adviesbureau voor Ruimte en Ontwikkeling, landschapsarchitect en partner

Joep Klabbers, zoarchitecten, initiator en voormalig directeur Rotterdamse Dakendagen

David Kloet, karres+brands, partner/ landschapsarchitect

Kristian Koreman, ZUS, founding partner

Paul Langeweg, zelfstandig adviseur en Vereniging Deltametropool, bestuurder

Rob van Leeuwen, Morgenster Landschap, Amsterdam

Eric Luiten, Spoorbouwmeester

Jeroen Mensink, JAM* architecten, architect, eigenaar

Jaap Modder, Brainville BV, directeur en Vereniging Deltametropool, bestuurder

Joep Mol, coöperatieve vereniging Bossche Windmolen West, voorzitter en Architectuur Film Festival Rotterdam, directeur

Bert Mooren, VNO-NCW West, directeur en Vereniging Deltametropool, bestuurder

Merten Nefs, Vereniging Deltametropool

Steffen Nijhuis, Hoofd landschapsonderzoek, TU Delft

Jorrit Noordhuizen, NOHNIK architecture and landscapes, landschapsarchitect / partner

Bas van der Pol, Architectuur Instituut Rotterdam, Directeur-bestuurder

Peter Paul Witsen, Bureau Westerlengte, planoloog

Eric-Jan Pleijster, LOLA Landscape Architects, landschapsarchitect en oprichter

Herman Reezigt, buro MAAN Stedenbouw, Beeldende kunst, Architectuur en Landschap

Miranda Reitsma, Reitsma Stedebouw, eigenaar

Annemieke Rijckenberg, zelfstandig onderzoeker en adviseur

Yvonne Rijpers, Vereniging Deltametropool

Ton Schaap, stedenbouwkundige

Koos Seerden, Rho adviseurs voor Leefruimte, directeur

Dirk Sijmons, zelfstandig landschapsarchitect, voormalig partner H+N+S Landschapsarchitecten; voormalig Rijksadviseur Landschap

Willem Hein Schenk, De Zwarte Hond, architect, partner

Joost Schrijnen, stedebouwkundige

Steven Slabbers, Bos en Slabbers, oprichter, eigenaar

Wouter van Stiphout, Crimson Architectural Historians, oprichter, directeur, eigenaar

Sven Stremke, Amsterdam Academie van Bouwkunst, Lector energielandschappen en WUR, Associate Professor Landschapsarchitectuur

Berno Strootman, Rijksadviseur voor de Fysieke Leefomgeving

Marinke Steenhuis, SteenhuisMeurs, directeur, eigenaar

Maike van Stiphout, DS landschapsarchitecten, directeur en Academie van Bouwkunst van Amsterdam, hoofd landschapsarchitectuur

Willem Sulsters, gemeente Rotterdam, directeur Gebiedskwaliteit

Geert Teisman, Erasmus Universiteit Rotterdam, hoogleraar Bestuurskunde

Joof Tummers, Movares, landschapsarchitect en manager regiokantoren

Co Verdaas, Over Morgen, adviseur

Leen Verbeek, Vereniging Deltametropool, bestuursvoorzitter

Martin Verwoest, gemeente Leiden, stedebouwkundig supervisor

Sjors de Vries, RUIMTEVOLK, directeur

Frits Wattjes, Movares Energy, Senior Adviseur

Edwin van Uum, Het Noordzuiden, eigenaar

Ton Venhoeven, VenhoevenCS, architect, stedebouwkundige, planoloog

Marco Vermeulen, Studio Marco Vermeulen, eigenaar, architect, stedebouwkundige

Pepijn van Wijmen, APPM, directeur en Vereniging Deltametropool, secretaris-penningmeester

Daan Zandbelt, Rijksadviseur voor de Fysieke Leefomgeving en De Zwarte Hond, partner